



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatus Apostolicus, Sev Concionvm, De Iohannis
Baptistae, Magni, Adversus Incestum reliquaque peccata
Herodis, Libertate, Notae**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1612

Echo Concionis XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56132)

CONCIONIS XVII.

THEMA. Nim corripereetur Herodes a Iohanne de Herodiade & de omnibus malis que fecit. Luc.

Nulla repetition: visitata, sic propositum;

Dicendum ho-
die mihi

- 1. Que adparenter fuerint cetera illa mala, de quibus omnibus corripiebat Herodem Iohannes;
- 2. Concionatores liberos esse oportere, & omnia omnium mala debere corripere. tam Regum & Curie, quam Popelli. AVE.

I.

Que adparenter fuerint cetera illa mala, de quibus omnibus corripiebat Herodem Iohannes.

Etiam auditis verbis plus satis liquet (Auditores) Iohannem non modo in Herodis adulterium inestumque, sed in cetera quoque ipsius vitia singillatim, distulit, & magna oris libertate inuectum esse, ut se decuit, & Concionatores omnes maxime Curie, accuerit.

Que autem illa alia fuerint Herodis mala, nullus Evangelistarum hic adtingit; quod dolendum. Nam si adtingent, intelligerent Reges, ex Iohannis tanti Censoris illo praiudicio, quae se, sine controuersia aut exceptione, dedecere.

Sed & nes quoque coniectandi quae fuerint illa, vel labore, vel vanitate liberassent. Imo nulla vanitate.

Itaque qua possumus, quae fuerint cetera Herodis alia ab adulterio mala, vestigemus.

Contingit ergo alii quem peccare tripliciter, vel

- 1. Vt persona singularis;
- 2. Vt privata;
- 3. Vt publica.

Peccans
homines
tripliciter
1. Vt sunt
solitarij

1. Vt persona singularis, ut homo solus alteri nulli subditus, nec vlli praepositus, ut est Petrus, aut Iohannes; Theobaldus, aut Gualterus nudus nullique

Re 3 officio

officio publico destinatus, qualem imaginari
mus Adamum ante cōditam Euam, vel Etenim
fortasse quemcunq̄ue.

Etiā sic in multis offendimus omnes, in Deum
p̄p̄ vel nos ipsos.

Non est homo, qui non peccet.

Si dixerimus, quia peccatum non habemus, ipsi nos
decebamus, & veritas in nobis non est.

Errare, labi, decipi humanum est, & cuiuslibet
* 2. Vt privata non tamen sola; Nam tali etiam
tingit peccare in proximum, vel laesa societate
lium, vel maiestate maiorum.

a. Vt sub-
sunt,

Cic. l. off. Privatū oportet equo & pari civitatis iure uti

* 3. Vt publica id est ut homo Dei aut populi
præfectus, ut sunt Pontifices, Episcopi, Reges, &c.

a. Vt præ-
sunt.

Etiā sic alia aliorum sunt delicta, & plura, &
uiora.

cū enim crescunt dona rationes etiam crescunt
rum. Greg.

Peccant qui præsumunt

- 1. Excessu,
- 2. Defectu.

Herodes igitur Quā homo & privatus, etiā
adulterio potuit peccata perpetrare, domi & in
ria, ut irreligiosius in Deum vivendo; ut societatem
tham minus reuerendo, liberis & seruis
indulgendo, in Herodiade & filia omnia
&c.

Herodis, ut Regis, mala, hæc ist- hic in- telligi arbitror	}	1. Sequela hu- ius adulteri- cum Hero- diade, vari- as, ut	}	1. Be-lla,	}	1. Infamia
		2. Sacerdotij venditionem,		2. Salomes		2. Impia
		3. Exactiones varias, à varijs causis		3. Pericula resp. diti- ta vxo- ris, Ph. lippi.		3. Scandalum
		4. Iudæorum concientiam,				

subduxit, Catholicè erudiendum, fortassis aliter per haresin periturum. Certè hæc hactenus, laus Domina Catholico Principe digna præstitit.

* Item Eiusdem Salomes scandalum, fortassis aliquandò matris adulteria imitaturæ.

Sed ut expectas, uti ad la matrem honestos,

Aut alios mores, quam quos habet? vnde perib

Flolam, curpi vetula producere iuipem Iuena. Sat.

* Item Plebeculæ, similia adulteria & rapta matris, irritamētum. Verus est populus de Regibus capta capere.

Regis ad exemplum totus componitur ordo Christianus

Populum scandalizando,

* Item; Vxoris repudiata ad lapsum occasionem.

Vuat scilicet continentet, & Regina, & Iuena.

& vxor, & immeritò Repudiata; matris intermuptatibus immerito? Non habeat illa amicum cum Herodes maritus habeat vxores duas?

Vxorem periculo exponendo

Talium vt creberrima sunt certamina, sic tunc gloria.

* Denique & Philippi violentum calibatum, & libidinis, & multiplicis ruinæ causas datas, vt eam vim Herodes frater, suum amuletum & remissum abstulisset, iustam vxorem.

Abstulisset, iustam vxorem.

H. Sacerdoti vendendo &c.

* 2. Sacerdotij venditionem.

Herodes (ait Chrysostomus) profanauit templum, & sacerdotium sustulit, confudu ordinem, temerariè corruptit quidquid erat Religionis, quod Legè, quod quod Morum, quod Fidei, quod disciplina perdidit, & confudu hemilit. ex var. in Matth.

Confudu hemilit. ex var. in Matth.

Venales habens Magistratus, venale Sacerdotium, & rasmus paraph. in Luc.

Nicephorus postquàm dixit, Herodem vt primò nominis illius, ita primùm quoque aulum in dicitur includere vestem pōtificis summi magnificentissimam suoque sigillo obsignare, atque ita venalem suam Pensionis pretio, en. tori cuiusq; q̄libet villi, & quatuor

que turpe, neglectis nobilioribus ab antiquitate familia commendatis; subdit, a Iosepho Iudaeorum historico tradit, Archelaum filium Herodis, & quotquot post eum Reges Iudaeorum fuerunt, idem cum illo fecisse, tam de veste summi Sacerdotis, quam de omnibus Sacerdotij totius officijs, ut tam verè vinctio Iudaeorum cessauerit, & fuerit in templo abominatio desolata, Rex Sacerdotum creatus, contra legem, a Rege **Daniel 9.**

Tunc (ait Egesippus) apud Iudeos intererat summi Sacerdotij, avaritia interceptum, aut potiorum in solitudine qui licere quod vellent, ius putabant Egesippus lib. 2. de Excid. Ierosol. 12.

Simoniam palam exercebat, palam columbas, & dona spiritus Sancti iam tum vendebat ex Rege mercator, pessimo maiorum exemplo, vnam nihil ad nos deturato!

Quæstui habebat Pontificatum, pietatem, & rem publicam non minus sacram, quam profanam.

Auctione Sacerdotium distrahebat, quod successioni & sanguini lege Moyse debebatur *quid vultis mihi dare, & ego illud ad vobis tradam?*

Arguebat ergo eum etiam Iohannes opinor Simoniam & Sacerdotij venditi, cum eum de omnibus malis, quae fecerat, corripiebat.

Id vero si ita est, cur etiam corripere non ausimus eos, qui nunc Sacerdotia, qui Episcopatus, qui Abbatias aut mercedis loco suis adtribuunt, aut ijs quibus adtribuunt pensiones & quas & quantas volunt, impetant, additis minus, nisi impetratas impetrent, exteris se illas adtributuros?

Quanto perfectius sublimiusque est notæ legis Sacerdotium, tanto sceleratior illius est mercatura.

Quis mihi det Iohannem aliquem, in hæc quoque mala Herodianorum aui nostri liberè detonantem?

Latius serpet, quam proficit, hoc malum, nisi agminem faciat.

que & nostra, & spectatorum suorum tormenta?
Nunc eadem labente die conuiuia queri; nunc tripudia, & quid non? in quarum rerum sumtus vix vtraque India amatoribus suffecerit; imò ne in solas parua circulas tota vna & benè locuples prouincia. Itaque peccato magno, plebes nouis exactionibus semper diuexanda, in quod malum Herodem incidisse ob duas istas meretriculas matrem & filiam, credibile est, deq; illo ipso malo cum primis ab Iohanne fuisse etiã conreptum.

Virg.
Aeneida.

Quare offeritis populum meum, & facies pauperum commolitis, dicit Dominus Deus exercituum? Isai. 3.

Adde, & forsitan vxorem priorem, quamuis repudiatam, tamen regie & pro dignitate tam sua, quam ipsius, ab ipso fuisse tractatam, misso quoq; ad illam uero ad cultum & victum regium.

In cibum cultumq; regiu repudiat.

Item, Bellum, quod sibi cum Areta crearat per filie repudium, insolitos sumtus requirebat.

Ab his causis fortasse factus est Herodes sicarius in ciuitate, in nobiles latro, in suos populator, in domesticos preedo, ut loquitur de illo Chryso. homil. 16. ex var. in Matth.

In bellum non necessarium

Sallust. in irio coniurat. Catil. Animus imbutus malis artibus, haud facile libidibus carebat: eo profusus omnibus modis quæstui, atque sumtui deditus erat.

Ut prodigus esse posset, fiebat amarissimus idem & rapacissimus.

4. Iudeorum contemptum. Exteris enim Herodes infeste quam suis impensus faucebat, horum odio magis, quam illorum merito.

iii. Iudeos contemnendo.

Ioseph. Libro decimonono Antiq. capit. septimo. Ille enim malitiosus erat, ac proclius ad seuitam: & propter multum odium manifestè præferenti erga Græcos maiorem, quàm erga Iudeos beneuolentiam: ut qui externas vrbes ornaret pecuniarum largitionibus, alias balnea, & theatra, alias templa & porticus exstruens: Iudeorum autem nullum oppidum ornatu aliquo dignatus est, nec vlla libertate prosecutus est.

ΕΥΡΟΧ

Error Regum non minimus, & publica Pacis ma-
bo maximus.

Sub Carolo V. in Hispania bellum grande Deo
Iohanne Padilla, quod Flandri in Hispania Hispani
præferri viderentur. *Com. Ant. Cuenca in epp. avoy.*

Sub Henrico III. in Gallia turbæ, & tandem Cos-
siorum cædus, ab exterorum (vt aiebant) nimia pro-
uentione.

Paulo V. Pontifici Max. indicatum certò scio, iam
ad Belgicam Pacem cum primis esse, Belgas non cas-
temni prælatione exterorum. A Carolo enim V. Imp.
& Belga, Hispanis suos honores in Hispania adhibe-
tos, suis Flandris exclusis.

v.
Libertatē
opprimē-
do.

* 5. Libertatis obpressionem. Hunc tundebat, hunc
cadebat &c.

Fuit enim Herodes iste plebis interemptor... in uerbo
neus homicida, in proprios parricida; inebrians terram in-
gaine, in sui sanguinis permanebat. Chrysof. homiliet
var. in Matth.

Multa patrabat impiè tyranni, eque populam exilium, li-
bertatem obprimens, in alijs puni. ns, quod ipse committit.
Erasinus paraph. in Luc. 3.

Omnia iudicia, omnes leges sub suam libidine
uocabat, omnium vitæ neciq; potestatem.

Genes.

Manus eius contra omnes, in animo omnium contra eum.
Homo hominibus regni sui lupus, & rabidissimus
& rapidissimus.

Isa. 14.

Dignissimus omnino, cui Iohannes in os, illud sic
fulminaret, Tu terram tuam disperdidisti, tu populum tuum
didisti; tu pro patriæ patre ac tutore, vitricum ac con-
rem gessisti &c. Tyrannum, non Regem vixisti.

vi.

* 6. Iura regij nimiam extensionem. Vnius in sacra
profana, æquè imperium usurpabat. In mores, ma-
rosque pariter decernebat.

Ius regij
implian-
do.

Pontificem ferè non minus, quàm Regem agebat.
Pontifices ac Sacerdotum principes, non minus
quam militum Tribunos ac Centuriones creabat, pe-
torabat, exautorabat.

Horstian, vt quidam, defuncto Sacerdotum Princi-
pe, m...

pe, mox ad Senatum Sacerdotum, & quale tunc erat
Capitulum, destinabat, qui ab ipsis eligi quemquam
aut iustici alium, quam quem ipse nominasset, pro-
hiberet, & ne faceret, gladij semina di ostentatio-
ne, imminuerat.

Forfitan, si quis Electus, aut designatus legitimis
suffragijs fuisset, quem nollet, exautorabat, electio-
nem recindebat, aliò transferbat. Certè Pontifica-
tum summum, qui perpetuus esse debuerat, & cathe-
dram, quam Mors sola tollere solebat, annua facie-
bat; vt annis singulis inde auream messem referret.

Forfitan & cathedras alias cum alijs, cum libuerat,
commutabat.

Corban seu sacrum thesaurum, vt volebat, vel euif-
cerabat, vel ob signabat &c. Omnia, opinor, facie-
bat, quæ Tyranni solent

Canones & decreta regalis Sacerdotij edi, nisi antè
probasset, prohibebat: edita volebat retractari, abro-
gari &c.

Si qui aliter edidissent, his diem dicebat, increpa-
bat &c.

Ad tribunal etiam suum causas Sacerdotum ac Le-
uitarum trahebāt &c.

Synagoga caput volebat esse, & videri.

Iam tunc Henrico II. & VIII. Angliæ Regibus fu-
turis, alijs prauis eorum imitatoribus, præibat. Ex-
empla pessima iam tum illis pingebat se gerendi pro
Capite Ecclesiæ.

Quasi tam infalam, quam diadema; tam pedum
Pontificale, quam sceptrum regium gessisset, sic se sa-
cris Profanisq; reque dispensandis ingerebat. ita quid-
quid erat Religionis, quod Legis, quod Disciplinæ cõ-
fundebat. *tu a negat si ornata, nibi non arrogat arma.*

Horat. in
arte.

Summum tu, inuicem inuicta.
Illa illa fortassè, aut illis similia mala quæ Herodes
faciebat, Iohannes in Herode omnia corripiebat.

Vt in syluæ omnes, tres aut quatuor singula, ta-
les haberent Eremitas, tam publici boni sollicitos,
tam

tam liberos, & tam constantes! Sed hæc alibi
lius.

Adparere Indicat autem hic locus, quo dicitur Iohannes
multa ex eodem de omnibus malis, quæ fecit, corrupisse, nec par
hoc loco, nec notatu indigna;

- Nempè
- 1. Studium verbi Dei in Herode;
 - 2. Patientiam Herodis magnam;
 - 3. Baptistæ eloquentiam;
 - 4. Gratiam eiusdem apud Herodem;
 - 5. Felicitatem populi.

1. Herodem libenter audisse verbum Dei; *j. Studium audiendi frequenter verbi Dei in Herode.

Mira res & in Rege, & tanto tyranno, & non erubescens timis prædestinati hominis indicijs (vix nuper doctam)

Frequenter audiendi, inquam. Tam multa enim mala, quæ tam priuatus & domi, quam Rex & foras, ceceat corripi omnia ab Iohanne, non nisi multis aut concionibus, aut priuatis monitionibus, potuerunt. Singula multas & iustas conciones requirebant.

Nec enim suffecisset illa tantum indicari, & sola censura Iohannis damnari, nisi & rationibus, & longis demonstrationibus talia esse euincerentur, quæ omnia vnius horæ angustia fieri nec semel, nec unquam de omnibus possunt.

Adibat igitur Herodes Iohannem, aut admittente ad se, atque audiebat sæpiusculè.

O, quis nobis det Regem, & Magistralis tam allucinosos verbi Dei auscultatores! Audientis sapientis sapienter erit.

Sed maluit opinor, Reguli plerique multæ sonantæ paterarum, quam philosophantis lingue, audire.

Habet neicō quid latentis energie vna vox, ait Hieronymus ep. ad Paulinum.

2. Inceptationum patientiæ *ij. Patientiam Herodis magnam sanè, qui ostentat ab vno Eremita veritatem sibi obrudi, sua vicia domestica, publica sibi obijci, aures penè obrundit occul-

oculosecere, molestissima eiudem aut similis, & a-
loqui male grata cantilenæ repetitione, paucor-
um.

Offendit teneros etambo: repetita magistros.

Obstant, tamen: meo go, aiebat ille.

Semel & iterum reprehensus non abegit, nō in car-
cerem intravit molestum Censorem, sed neq; vel can-
dam, inquam torcularis inclusisset, nisi Herodias intiti-
tuler, prestisset, coegisset.

Oportuit certe patientissimum fuisse Veritatis au-
dicentem hunc tyrannum, qui aliquoties de his & illis
reprehensus, perstiterit tamen adire, aut quomodoli-
bet audire Baptistam, quorū in vitia eius vellet inae-
li. Paratior ferē audire Tyrannus iste, quam ipse Io-
hannes dicere. Tyranni aures os Doctoris nunquā fa-
tigabit.

Philippicas (credo) non modo quatuor, vt Demo-
sthenes in Philippam Macedonice Regem Græciæ in-
solentem, non decem, vt ego aliquando in Ottomanā-
midarum barbariem, & importunas Christianorū
discordias, non quatuordecim, vt Cicero in Marcum
Antonium, sed tot dixit Iohannes in Herodem audi-
entem, videntem & paciētem, quot vitia ipsius vt pri-
uati, quot, vt Regis, fuerunt.

De omnibus, & contra omnia, tamdiu Iohan-
ni dicere Herodes permisit, dum ipse spontē diceret,
Dixit:

Non hæc valde miranda patientia, & hominis
libidibus occupati & præ amore furiosi, & Re-
gis, & Tyranni, in te omnium molestissima, Legendā
scilicet (vt sic nunc adpellent) scelerum tuorum om-
nino omnium audienda? Quam sedulus erat in iucū-
d prabus, qui talis in tristibus & mordacibus audiedisti

Herodes iste, Auditor, surge in iudicio aduersus ge-
nerationem istam, & illos aut nostri Regulos, qui semel
& obiter cardū aut vtricā linguæ medicæ Concionā-
toris experti, semel tacti, semel vstulati, frenetico-
rum instar, insanunt, medicum suum diis deuouent,
mordent, canem adpellant, imperiosè repellunt, atq;
suggeto

suggesto æternum exp'odi volunt, dicentes, *Dona hic et mo & qui potest eum audire: & lapides loquentes* Concionator iste; homines incircumcisit aures licet.

Quidam immitiores etiam male tractant, & conre excipiunt, ut olim Nævium Pœtam Triumphantem, quasi ob maledicentiam & prebra in Principis Civitatis. *A. G. lib. 3. not. c. 3.*

Velitationem Veritatis vel tantillam non sustinent Reguli Christiani, cum certamina & prelia multum certamina, & diuturna illius, Herodes Tyrannus inuenerit?

Viderint tamen ipsi, ego interim *leniter tractantes manus meas in die iræ & vindicte*, qui non tantum non filii, non dissimulaui.

³ Baptistam eloquentissimum fuisse,

Et prudētissimum morborū tractatorē

iii. Baptistæ eloquentiam, quâ ita dixit, & raris corripuit, ut Rex irasci non posset, non ad peiora trahi, non ipsum post primam Concionem aut mentionem explodere, ne posset cetera persequi.

Baptista non ancillarum rusticiorum instar, illius Herodis sordidam & fuliginosam tam dure percutiebat, ut potius frangeret, quam purgaret, non tam instar fabrorum æreorum adhuc tironum, tam rigideque circum fractæ aut tuberosæ patellæ minima tundeat (*Co. enim sacri quasi vas confractum*) potius foramina multiplicaret, aut maiora redleret, vel totum vas confringeret, quam vel unum oblatiret, non, non: sed ea dexteritate & arte fricabat, quæ tiebat, limabat ollam Regis sordidam, tam fortis & mensuratis tusionibus tubera quaterebat, etiam infigebat, ut & olla Herodis multum sordidam & fuliginis abraderet, & si vas de integro reparare, aut nova facere omnia non posset, saltem valde corrigeret. *Audiuo enim eo Herodes multa faciebat. Sed loquutus erat, homo totus gratia Dei imbutus, aut potius donum Dei.*

Sunt sunt (Auditores) vitia animi, sicut vitia corporis leniter tractanda (ait Seneca) sunt arte maxima dicanda. Regum maxime, & his proximorum.

Conc
ars que
Tonio
manu op
perfund
nes tam
qui roud
leniter
Sic
Baptista
pu men
um nou
tamen p
nouen
que regi
ta abza
ret. Regi
Tam
ne dicer
tur.
Ante
gindag
Dico
Fulera
iii. c
offende
us dice
tracin
Ut in
que vu
quam c
te (sau
rum eis
dam)
(est eni
nes ta
men ab
que pe
facere
Conc

Concionantis in vitia Potentiorum eadem panē
ars quæ *venefici incantantis aspidem sapienter*, aut periti
Tonforis, qui primum nouaculam leni cote, docta
manu optime acuit; deinde capillitium omne tepida
perfundit, delinit, ac demum de capite aut mento cri-
nes tam nullo sensu doloris abradit, vt antè miretur,
qui tondetur, carnem politam & rasam, quàm fieri
sensit.

Circa
quos opus
dexterita-
te maxi-
ma.

Sicut nouacula acuta fecisti dolum bonum, ô Baptista.
Baptizasti haud dubiè primùm, & tepida leniter ca-
put mentumque Herodis irrorasti, vt molle capilliti-
um nouacula inueniret; edentasti etiam, & oleo non
tamen *peritioris*, sed periti tonforis impingualisti. lenisti
nouaculam, atque ita lubricasti, vt per caput mentū-
que regium ducta, manu nihilominus lubricate, mul-
ta abraderet, si non omnia, nec tamen dolorem face-
ret Regi, aut exilem valde.

Tam dextrè Baptista iste dicebat, vt planè ac ple-
nè diceret, nec tamen dicere, aut adtingere videret-
tur.

Antè tactum, captumque se Rex videbat, quā cin-
gi indagine, aut peti perlentisceret.

4.
Et apud
Regem
gratiosū.

Dicere Herodes potuit, de Baptistæ concionibus,

Vulnerauerunt me, & non sensi.

Gratiam Baptistæ apud Regem, quem inoffensè
offendete toties potuerit, de omnibus eius malis sæpi-
us dicendo, populo contra Regem apud Regem pa-
trocinando.

Vt in amantibus, & ipsa vulnera placent, & ipsa
quæ vulnerant; & amantium ira, & propter nescio
quam dulcedinem irascentis, & mixtam mordacita-
te sitauitatè, qualis est quorundam malorum aut eo-
rum tixæ ipsæ sæpè amoris redintegratis est (vt ait qui-
dam) quoniam doctè, scitè, & amanter vulnerant
(est enim & ars amandi magna:) sic Herodem Iohan-
nes tam scitè conficebat, vulnerabat, vt amaretur ta-
men ab ipso quem vulnerasset, & iterumque iterum-
que peti se ab illo ac vulnerati vulneratissimus Rex
pateretur, atque ita sensum ac vicissim de omnibus
malis

Terent. in
Andr.

malis quæ fecit, Herodem Iohannes facile cor-
bat.

Theocritus eleganter & verè, quum amor
comparatum dicit, *ut et pteraque non pau. tra. p. l. b. r. a. p. l. e. b. r. a. t. a. m. e. n. v. i. d. e. a. n. i. u. r. & acerbissima melle quous
fimo dulciora.*

Melior est manifesta correptio, quàm amor absconditus.
Meliora sunt vulnera diligenti, quàm fraudulenta quæ
diem. Prou. 27.

Dextera precipue capit indulgentia mentes;

Astericus a. i. n. s. e. u. q. e. bell. moue. Ouid. 2. l. 1.

Huc igitur gratiam potentum ambire, huc
discere salutare.

Amara pharmaca aut cataporia quamlibet
ria, sunt non minus quam venena, melle, & aliis
dulcius est, præcondienda, ne respiciantur; cuius
monita, & increpationes: &c.

Ut sunt qui cibis, si non propter cibos, certis
morem offerentium, aut propter coquorum artibus
condimenta velsantur, se minus ament, propter
namenta; sic sunt, qui Veritatem & reprehensionem
non propter ipsas quidem, sed propter amicitiam
modumque dicentis, vel libenter, vel patienter
mittant.

Vulnerarius ense recisurus membrum corporis
immedicabile, & sectum cauterio adustus, ne
sincera trahatur; præsupire ægrum suum
rur, aut alijs distingere ferrum ignisque
rum.

Quid? Deus materiam Eux de corpore
quasi ex viva quadam latomia excisurus, &
rus os ex ossibus eius, & carnem de carne, nonne
dulci altoque soporesecandum ante sectionem
uenit? *Immisit Dominus soporem in Adam, cumque
misset, tulit unam de costis eius, & replevit carnem
Genes. 2.*

Est est omnino quibusdam, Auditores, domo
tanta corripiendi dexteritas, ut vituperari te ab
malis, quàm ab alio quous laudari, malis ab ipso
di, qua
danta
Lac
lentib
nou ex
berum
D. H
Ab
lga
mai h
tum o
iura
li ex
gation
vni an
debi
& cal
mont
Ap
os, q
sue p
in me
inuo
adeo
di ex
sag
V
in A
T
cata
furi
ton
ros r
V
quo
gel
Att

di, quam ab alijs pasci. Nisi forte non sit dexterioritas
dumtaxat, sed & felicitas.

Lacrymas illi cident atque eliciunt volentibus no-
lentibus solo lingue verberatu, quales quantasq; alij
non extendant, neq; verborum fulminibus, neq; ver-
berum rigoribus.

D. Hieronymus Lietart vir egregie doctus & pius, (Lauda-
Abbas Ghislenopolitanus, Mæcenas quondam meus tus obites
quem honoris & gratitudinis causa nomino) visus quidam
mihi hoc dono Dei cum primis claruisse. Nouitium Mæcenas
eum quempiam aliquandò priuatim in cellula ver- Autoris
berita castigabat, vt plus lacrymarum & penitendinis defunctus
illis extenderet, sua illa monendi suauitate, quam vir-
gationibus quilibet institutor. Viuat Cælo beata
viri anima, viuat mundo gloriosa eius memoria. Quid
debet illi, ego scio. Rependo quod possum hoc lingue
& calami beneficium, duraturum tamen, vti spero,
mouimentum.

Apage apage procul tonsores & rasores illos regi-
os, qui sine aqua tepente (vt aiunt) sine irrotatione, Reprehē-
sine praefractione, sine nouacula expolitione, temere sūq; acce-
in mentum, in barbam, in caput, in capillos regros biores
involant, & a barbīs Regum discunt tondere nouelli, monito-
res:)
adeoq; imperite & sine arte artem totam concionan-
di exerceant, vt sæpè pro capillis carnem abradant, &
sanguinem eliciant.

vt epist. exponi Tragicis, res Comica non vult. Horat.
in Arte.

Tam dentatas rubiginosasque nouaculas in deli-
cata capita vsurpant quidam, vt malint homines hir-
sutissimi, intonsi semper viuere, quam talium non
tonsurum sed tortorum manibus tractari, & tam du-
ros magistros pati.

Vt Tyrannus quidam aiebat Sentiebat se mori; sic
quosdam putes dicere sentiant se pungi &c.

Connitijs vitia Herodis non curantur; vti nec fla-
gellis, sed popismis, equi feri & indomiti cicurantur.

In vitium ducis culpa fuga, si caret arte. Horatius in
Arte.

In vitium libertas excidit, & vim dignam lege regi. *Ibid.*

Imperitijs curando, fieri quaedam peiora videtur
Fulnera, quae melius non tetigisse fuit.

Qui vel nimis, vel imperitè emungit, elicit saepe

Dabiturque licentia summa prudenter:

Singula quaeque lacum teneant foris: ita decemur
rat. in arte.

Eme eme ergo à Domino moderatam correptionem
omnino quoddam bonum, & datum optimum est, et
habeant pauci D. Bernard. ser. 2. de Resurr. Domini

* 5 Felicitatem populi, cuius miseris hoc fuerit

uinitus intertextum, vt cum iugo Tyranni diuinitus

premeretur; cum virgis, imò & scorpionibus caedi

tur; cum ab Herode non tam tonderetur, quam

gluberetur, excoriaretur, euisceraretur &c. habet

ex aduerso etiam tatum Concionatorem pro se

Regem aduersus Regem Regisque insolentiam

uerfam, tam crebrò, tam liberè declamantem.

scilicet Deus cum tentatione prouenit.

secundum multitudinem dolorum meorum in cordibus

consolationes tuae latificauerunt animam meam. *Psal.*

Quati non poterat Galilaeorum populus *Gen.*

hominem non habeo &c.

Habebat hominem, habebat, & quidem missum

Deo, plenam gratiae & veritatis; hominem nihil magis

cum Rege, ac minùs fortasse, quam cum plebecula

dissimulantem, veram regiae luxuriae securim, *Gen.*

Herodiane licentiae &c. hominem, qui gratia, quae

pud Regem valebat, ad aliorum ruinam non abusa

retur, vt olim Aman fauore Assueri, contra Iudaeos

innocentes, & vt nunc plerique multi.

Emoriat, nisi fuerit qui me non ita pridem terrore

voluerit, dicendo; *Vides vt nunc Principibus & quibus*

bus charissimis &c. cui respondebam, si animi terrore

rentur; appariturum, non tam caros esse, quam nunc

rentur; cui quasi suffragando subiecit multos nunc

liticos esse, id est, simulata pæne omnia: insinuat

men initio satis, non tam se æquitate spirare, quam

Populum
Galileæ
beatum
tali Con
sionato
te,

Stante
pro se cõ
tra Regē
vbi oport
uit,

potentiam apud magnos, alio sanè genio quàm Bap-
tista, qui potentia sua & gratia apud Herodem, tueri
miseros & innocentes, quam premere, maluit. O vi-
tum verè magnū!

Ecce homo, ecce homo, qualem instat Diogenis accen-
sa in meridie lucerna, multi quarunt.

O hominem! o hominem xpo nostro necessarium!
o hominem in omnibus Curijs exoptandum! qualem
vix reperiri vnum,

Milibus è multis hominum consilijs Apoſto.
Talis, vel solus & vnus, homo nobis ita agendo refla-
tus rem.

Quam staret meliore loco Resp. si qui sumus Bap-
tistæ pares officio, etiam animo, libertate, & oris con-
stantia pares essemus, pro Regibus, pro populo, quo-
tes res ita poscit!

Sed heu! puluillos nonnulli xylo, lana, lino, &
hocis ferreis saburratos consuunt, & cubitis Potentio-
rum subponunt, quibus apud saburranas suas, & in
facibus suis, altius securiūque molliter innixi indor-
miant. Loquuntur placentiā, & pænè, vt in nuptijs
citharædi meritorij, petunt eequam audire libe-
at.

Quam multi nunc meritò deplorando dixerint
Deo, Domine hominem non habeo.

Et illud Psalmistæ; Saluum me fac Domine, quoniam
defeci: talis sanctus; id est Varabulo, deest beneficis, o-
mnes corrupti viuunt: quoniam diminutæ sunt veritates
à filijs hominum, vel nolentibus vera loqui, qui possunt
& debent; vel volentes prohibentibus ijs, quibus ea
audite est maximè necessarium.

Diminutæ sunt veritates à filijs hominum, id est Vata-
blo, veraces ac fideles inter inter mortales defie-
runt.

Vana locuti sunt vnusquisque ad proximum suum, labijs
dolaja in corde, & corde locuti sunt; labio blando: at cor-
de duplici, ac diuerso loquuntur. In eadem enim na-
ui nunc plebes multæ nauigant.

Querebatur generatim his verbis Propheta con-
cidisse

Neq; ab-
tente po-
tentia sue
quod so-
lent qui-
dam.

Adulato-
res obiter
flagellati.

Psal. 12.

cidisse, tunc ubique Iustitiam & Fidem, verum
 fraudulentos adentatores omnia occupare, &
 rumpere, aliud sentire, aliud loqui, mel in ore,
 corde gerere. *Defecit sanctus*, deest beneficus, id est
 los tunc fuisse, qui aliorum commodis studeret
 apud obpressores pro obpressis vel hiscere audeat
 Vel, quod magis reor, Aulicos Saulis speciosum
 notabat, *Defecit sanctus*, id est, desijt pius, non est
 qui de alijs bene mereri studeat in Curia Saulis, per
 patiendo, paucula loquedo super conditione loquendo
 Aulici Saulis omnes adulatōres; delatores, & am
 lysi vrgent & premunt adfectos, quamlibet
 publicæ studiosos; pro me Davide, patriæ patriæ
 beratore, a Saule tamen iniquissime obpresso, et
 nato, & quæsito ad necem, nullus & nemo apud
 gem ingratum & iniquum intercessor, nemo alio
 ex aduerso; nemo se mirum regio furori obpositus
 est cui me credere aut per que sperare meliora
 am.

Ita tunc omnes scilicet Saulis aulici ista petulant
 rant; Aliquem Rex arguet? arguito: quidquid probat
 probatio:

Quod dicit, dicas: quod negat ille, neges.

Duid li. 2.
 de arte.

Riserit: arride: si fletu, flere memento,

Imponat leges vultibus illi tui. Verbulis
 nare aut refragari non audebant, ne duo esse videtur

3. Esdr. 4.

*tur, pessimi malæ vnitatis adfectatores. Si dixerit
 occidite, occidam; dixerit remittite, remittam, dixerit
 terminate, exterminant &c.*

Herod. 7.
 Justin. 2.

Quisque Xerxæum mandatum, ad suos Asia
 cipes, adamussim & literatim obseruabat. Ferunt
 nim Xerxeni, quum Græciæ bellum esset inditum
 adhibitis Asia Principibus ita dixisse; *Ne videtur
 tantummodò vsus consilio, vos cōtraxi, ceterum meminerit
 parendum magis vobis esse, quam suadendum.* Valeat
 lib. 9. c. 5.

Parere Sauli contra Dauidem aut certe omnia
 simulare etiam in iniquissimis, quæ verbulo pro Da
 uide, Regi aduersari, aut ab iniquis captis, dissimulata

do, reuocare.
Coniuratio ista erat, non concordia.

Siquis forte in iniustitias Saulis quidquam aude-
ret, mustitabat aut hincibat potius, quam aperto ac
rotundo ore dicebat. *Diminute erant veritates a suis*
hominum Ta tenuiter frigideque dicebat, vt tacenti
similem dixisset, ac filere maluisset.

Et nunc quis in plerisque locis sic viui, sic conuiue-
ti, sic taceti ab Aulicis, ab Amicis, ad omnia Herodis
& Saulis vitia, scelera &c. non videt, & quis bonus nō
dicit? O tempora! O pectora non virorum, sed femi-
narum!

Et quod magis angit, plerique, à quibus Baptista
viti officio, repretantur oportebat. & *errore Herodis*
de omnino malo quod fecit, tam sunt etiam ipsi ad
illa moti, quam pitees. *defecti, defecti Sancti* defecti
benefici, defecti oppressorum patronus, defecti ple-
beculari aduocatus &c. *defecit*, inquam, id est, vel tam
tutus est sic Beneficus, vt nullus esse censetur; vel si
aliquem reperite est, *defecit* tamen, id est, non tota li-
beritate more maiorum, *corripit Herodem de omnibus*
malis quod fecit: attingit tantum, non premit, & quidē
paucula de multis, leuicula de grauissimis, *Diminute*
diminute sunt veritates a suis hominum

Solum ergo me fac Deus; tu patronus, tu tutor esto
sic deserto cuiuscumque.

Tu Deus, paucis fortibus etiam me accense, segre-
gatum a peccatoribus, ab adulatoribus, a diminuto-
ribus, & circumcissoribus, moneta Veritatis.

Da, vt qualem, quantamque iam olim ab æterno
superincudem Sapientiæ tuæ, monetam Veritatis cu-
didi, talem tantamque exponam Regibus & Principi-
bus Iuda, suo & toto sono resonante.

Ne auferas de ore meo verbum veritatis si que qua que.

Loquar de testimonijs tuis in conspectu Regum, & non cō-
fundar. Respondeā symbolo meo, quod Romæ a col-
loquio & tractatu meo cum Paulo V. Pont. Max de
Pace Belgicæ &c. primum adsumsi, spirem semper &
loquar PACEM, ET VERITATEM.

Symboli
ejusdem
a qua ca-
sa.

Disperdat Dominus vniversa Labia dolosa.

Da mihi, da ceteris, maximè autem Curatorum
cionatoribus, Baptistam tuum imitari, fidenter
Deo, pro popello dicere Herodi adulteranti, oppro-
menti, venalia etiam sacra habenti, *Non licet tibi
corripere Herodem de omnibus malis que fecit, quia
quà Priuatus, quà Defectu, quà Excessu &c.*

II.

*Concionatores liberos esse oportere, & omnia
mala debere corripere, iam Regum & Curia quam
pellit.*

Est enim libera Veritatis prædicatio res totis
maximè necessaria.

Quanta
necessitas
Veritatis.

Socrates homo, cui sui sapientissimus vel
censura, verissimè; ut minimè, inquit, solem è
causa neq; dicendi fiduciam à recta institutione tollere con-
Stob. ser. 11.

Dederis duorum optionem, vel Solem & lucem
hunc globum è mundo tollendi, vel explodendi pa-
rthiam & dicendi libertatem; hunc potius tollendi
censuerim, quam hanc omninò explodendam.

Et quis Sapiens non sic? aut cur non sic? Ut enim
Sole nihil sit præne vtilius, aut magis necessarium, ta-
men præit longis parasangis Veritas, Vtilitate, Ne-
cessitate.

Maior
quàm so-
lis,

Animum in teneris versari quis malit, quam
plus?

Quæ lucis corporeæ vtilitas, animo cæcitate
non verè intelligentibus, quid sequendum, quid
giendum?

Cæci, sine Solis huius vsura, viuere possunt, cum
intus animo vident veritatem; Videntes autem, &
Lynceum acumine oculorum corporis vincentes, &
in meridiana luce versantes, non possunt, si animo op-
eci sunt, sine lumine rationis, sine cognitione Veritatis
rerum quarumcunque.

Tempus erit, cum Sole & luce ista carebimus, tunc
quæ beatissimi erim; tempus nunquã erit, quo beati sumus.

A Veritate carebinus. Imò verò, Veritatis aeternae in-
cretaeque plena cognitio & visio, tota merces futu-
ra est.

Apoc. 21. *Civitas* (vtique beatorum) non eget Sole, ne-
que Luna, vt luceant in ea. nam claritas Dei illuminavit
eam, & lucerna eius est Agnus.

Vt scias Veritatem esse Sole vtiliorem, Democritum
Philosophum in monumentis historiae Graecae scriptum est,
vram prater alios venerandum. auctori acque antiquis
vtilitatem, luminibus oculorum sua sponte se priuasse: quia e-
nim mare, cogitationes, commentationesque animi sui, in
contemplandis naturae rationibus, vegetiores & exactiores
fuerunt, si eas videndi illecebris, & oculorum impedimentis li-
berasset. A. Gell. l. 10. noct. c. 17.

Lucubraturi, & veritatis cognitioni seridò vacaturi;
fere omnes, aut tenebris, aut locis rarae lucis, & soli-
tudine abstrusa delectantur; Demosthenes etiam lo-
co subterraneo.

Ita Democritus, Solis obiectamento, quam Veri-
tatis voluptate carere maluit. Forsitan & idcirco,
malis bene

Esse ne videret civibus. Laberius Poeta in Mimo.

Vt aliqui Solaria, sic Solem aliqui esse nolent po-
tius, quam nullam lucem Veritatis.

Parasitus quidam apud Plautum in Baotia com.

Vt illam, inquit, *Dij perdant, primus qui horas reperit,*

Quaeque adeo primus statuit hic solarium, horologium

sc.

*Vide Gell.
lib. 3. noct.
c. 3.*

Qui mihi comminuit misero articulatum diem.

Nam, me puero, vetus erat solarium

Mol. ò omnium istorum optimum & verissimum.

Vt hi ille monebat esse, nisi cum nihil erat.

Nunc etiam quod est, non est, nisi soli lubet.

Itaque adeo iam oppletum est oppidum solaribus:

Maior pars populi aridi reptant fame.

Reuera tamen magna Solariorum & Solis vtilitas

ac necessitas, ac Veritatis tamen multò maxima.

Hoc autè vno maximè à Sole Veritas differt, quod

Solis aspectu omnes delectantur, paucissimi auditu

Veritatis; quin etiam illa ipsa grauiſſimè, vt oculi
 pi radijs ſolaribus aut facis lumine, aut vt aures
 Cie. in Sōn. ſueta ſono aquarum multarum Nihil ad illa, que Co
 Scip. tadupa nominantur, ex altiffimis montibus ruentibus
 offenduntur; & pro dolor! ij maximè, quibus ea
 ximè neceſſaria, Potentiores.

Et Salis. Cum dixit Chriſtus Apoſtoli; *vos eſtis lux Mōdi*
item; vos eſtis ſal terræ vtroque neceſſitatem non
 norem veriloquentiæ, quam Lucis & Salis indi
 uit.

Quis rerum vſus ſine luce? quis ciborum par
 mniū ſine Sale? Tantalō ſimilis erō, vel in Solu
 moſiffima illa menſa, ſi ſal abeſſe contigerit.

Plin. lib. 31. c. 7. *ſal humanior ſine ſale neque deſerit*
deoque neceſſarium elementum eſt, vt tranſperſi inſolent
ad voluptates animi quoque, nām ſal a ſales appellatur, in
niſque vni lepos. & ſumma hilaritas, laborumque requies
non alio magis vocabulo collat.

Idem ibid. *al honoribus etiam militiæ que interponit*
Salarij m. è. & s.

Non primitiæ olim Dijs, non ſacriſicia vni vtroque
 Deo ſive ſale, offerebantur.

Ad eoque Sal, vitæ hominis tuendæ neceſſariū eſt,
 vt olim tam capitale eſſet, hoſtibus ſalem, quam ho
 rum & frumentum, vānundare. *ſalū facerent.*

Et qui olim aſperſimè vixerunt Sancti, Saltem
 men ad panem, quaſi æquè neceſſarium, ad viciū
 adhibuerunt.

Sol, Sal, & Veritas tria Mundi maxima ſuſtentata
 la.

Diuiſſimum tamen omnium Veritas.

Pythagoras interrogatus, *quid vno ſimile faceret*
homines? cum Veritatem exercent, reſpondit. S. ob ſer.
 9.

Veritatis
 laus ma-
 xima,

Magi quoque, homines olim apud Perſas ſapientiſſimi,
 maximum Deorum (quem Oromagdem ipſi
 vocant) corpore quidem adferunt eſſe luci ſimilem,
 anima verò Veritati, quaſi dicerent animam ſummam
 Deitatis Veritatem.

An non & Filius Dei, Vnigenitus qui est in corde Patris, se Veritatem adpellavit? *Ego sum* inquit *Veritas, & Vita.*

Principium verborum tuorum, Verbum illud est, quo facta sunt omnia, Veritas. psal. 118.

Tam diuinum quid est, diuinitarique cognatum Veritas, vt Plato indignum dixerit esse *eoem illo ore falsari, quo Deum adoratis.*

Antagonista verò Dei, & incorporeus ille seu Antichristus, seu Anti-Christus, non modò mendax ab initio adpellatur, sed *vanitas* atque mendacium.

Filij hominum vsquequo graui corde, vt quid diligitis vanitatem & queritis mendacium? quorsum Sathanam pro Deo colitis, & Idolatriæ falsitatem confectaminis psal. 4.

Igitur vtilissimi, maximè necessarij mundo, maximè venerandi, paneque instar Deorum adorandi, qui Veritatem hominibus important, ore, ealamo, prædicando, scribendo; id est, Deum summam Veritatem imitantur; contra verò, Diabolum mendacium purum purum, & mendacij omnis parèrem, in honorato Deo honorant, colunt, eiusque causam egregiè agunt, qui ad mendacia & fabulas dicendas, scribendas conuertuntur, qui que prurientes auribus, Veritatem seriam, & serios homines, liberos, veriuersosque, Concionatores, Baptistæ huius nostri imitatores, nullo modo ferunt.

Causam Dei agunt alteri, alteri causam Diaboli, factione prorsus miseranda.

Vt olim Oratores liberè populo, belli tēpore, quæ sentirent pronuntiantes, beneque consulentes, hostibus, quorum ita victoriarum cursum & quasi volatū retardabant, plurimum nocuerunt; sic Baptistæ oēs, liberi que oris Concionatores, *Veritatē Dei in iniustitia non detinentes, nec lucernam accensam sub modio ponentes, sed constanter ac sine inuidia omnibus communicantes, multas Diabolo, in hac vitæ nostræ militia & collustatione, molestias facessunt, cui victorias de Populis, de Regibus, de Sacerdotibus &c. infinitas è manu extorquent, ciues & fratres iam captos detrahunt,*

Qua sint necessarij Concionatores veri & veraces,

Qua profunt Ecclesiæ:

hant, spolia fortis armati diripiunt, & captiuum locum
priuaciam.

Quam no-
ceat qui
cales no-
luit,

His ciuica debetur, & seruati gratia ciuium, non hono-
ni, sed caelestis.

Qui tales coërceri, tradi, silentioque imperato-
honestari, volunt, illi ciues caeli, & Rempub. Chri-
nam Diabolo dedi. prodique indefensam volunt.

Philippus Alex. Magni pater, cum aliquando Athe-
nas obsidens, Oratores illos decem maximè sibi des-
poposcit, pollicitus se tunc ab obsidione discessurum.
Scilicet, vt sic, sine sanguine & puluere, nullo spere-
tore, nemine amplius bene consulente, nemine eorum
detergente, nemine elassicu dante, nemine incerto as-
mante, Athenis indefensis potiretur. *Ibid. lib. 1. cap.
mol.*

Demosthenes hac fabella de Lupo & Canibus
quid possent fortes constantisque Oratores demosthe-
nit. Ferunt (inquit) olim (eo tempore fortassis quo
bestiae, vt quondam asina Balaam, loquebantur). La-
pos animalia, tam dolosa quam crudelia, legumini-
pacificatoria Pastoribus suasisse, vt deinceps amice
concorditer secum viuerent; Pastoribusque adfuerunt
tibus, tunc istas Pacis conditiones poposcit, vt scilicet
cet primum canes pecuati) (quos totam, solamque de-
fidiorum causam, inter se ac Pastores, calumnia
causabantur) caederentur, aut abigerentur, aut qui
Lupis, quasi quidam pacis obsides, dederentur. Pasto-
res, malum nimium credulos, Lupis annuissse, canes
dedidisse, quos vnus ouium peruigiles fidissimosque
custodes hactenus habuissent. Quid tunc? Lupos in-
que iam periculorum, a canum latratu mortifica-
securos in gregem ouium inuadentes, balonem ob-
seruumque, tunc vniuersum non modo pro necessitate
te aut fatietate, sed pro libidine dilantasse. Exum
ergo dolosa Pacis, & deditionis incaute fuisse fieri-
fissimum. Et non putatis viri Athenienses (subi)erit
post fabellam Demosthenes ille populi robur, & ve-
ritatis Capitolium) Philippum istum Graecanicis
bettatis insidiatorem, si Oratores quos poscit de-
derunt.

denis, quasi canes illum adlatrantes, in vos Luporū illorum instar grassaturum: Quis nescit?

Sic sic (cari mei Auditores) sic Diabolus ille humane salutis insidiator, ibi longè lateque victor nō grassari non potest, in syluis, in agris, in monasterijs, in vrbibus, in domibus, in Curijs Regum, in ipsis Reginarum gynæceis vndè canes vel abiguntur, vel in vinculis habentur, vel vt muti sint, aut hyenæ umbra, aut canina lingua in calceamēto pollici subdita, aut mulhelæ cauda, aut osse medullato, aut melle soporata & medicam s. u. g. b. u. ossa incantantur, id est vndè Bāptistæ & Veritatis liberi præcones exploduntur, vel loqui libere prohibentur, aut muneribus obligantur, vel ipsi vera dicere nescio quo Panico terrore verentur.

Plin. li. 8.
Idem libr.
29 c. 5.
Virgil. 6.
Æneid.

Peticles sapienter, quantum in bello ferrum valeret, tantum in Repub. valere aiebat orationem. Illic enim rem geri viribus, hic periuasione. Laers. libr. 5. c. 5.

Vt Pyrrho Regi Epirotarum frequēter in ore fuit, oratione vnus Cyuæ Oratoris tui longè facundissimus, plures vrbes imperio suo additas, quam suis armis, sic opinor, nulla alia re, plures animæ, de Diaboli Principis & Dei ticulo tenus huius seculi manibus & ditione, quasi tot animarū ciuitates, extorquentur. Deique veniditioni & regno adijciuntur, quam libera Veritatis prædicatione. L. Domit. Brusson. libr. 4. ex. c. 31.

Impetator quidam xui nostri (Carolus V. opinor, Belgarum gloria) de Bellayo Langeij Domino iam defuncto, sic aliquandò pronuntiauit; Calamum Langeij vbi plus bellicreasse, ac restitisse, quam totius Franciæ hastatos, & cataphractos vniuersos. Francisc. Billonius in Anticuniculis pennæ.

Baptistæ vnus libera dictio, libera lingua, calamus. Scribe velaciter scribens in Herodem, in populos, in omnia mala quæ quisque facit, plus belli & damni Sachanæ creat, quam credere quisquam possit.

Cre.

Cur Euan-
gelij præ-
dicatio
dicta reg-
nū Dei.

Crediderim facile, idcirco Euangelij prædica-
tionem nunc regnum Dei, nunc celorum appellari, ad
tu, quod ea scilicet constituat homines Deo habitabiles.

Fides ex auditu; auditus autem per verbum Dei
prædicatum Iudæo primum, & Græco. Rom. 10.

Quomodo enim credent ei, quem non audierunt?

Quomodo inuocabunt, in quem non crediderunt?

Ignori nulla neque cupido, neque odium, conuul-
satum, non Vitiolorum. Quomodo amabunt, & crederent
Virtutibus; quo modo odisse poterunt vitia Herodes
Herodias, & plebeculæ, de quibus non audierunt? Quo
modo audient sine prædicante? Quomodo prædicabunt
mittantur, & liberè dicere quid Spiritus dicat Euan-
gelij, permittantur, & docere Quid deceat, quid non, quod
tu, quò ferat Error? Horat. in arte.

Veritas libera facit Fideles, facit Sanctos, & Dabo
li fortis illius armati atrium & spoliarum penetra-
pit, & spoliat.

Horat. in
arte.

Cur acquirere pauca

Si possum, inuideor?

3. Esdræ c. 3. & 4. Veritatis liberæ quantæ sit
Zorobabel vnus ex tribus illis corporis Darij Regis
custodibus, & otiosis disputatoribus, ostendit, qui
pronuntiavit, & probauit, tam Vno contra primæ
rationalitæ sententiam; quam Rege, contra alterius
Mulieribus (quarum ipse nihilo minus fortitudine pro-
mum deprædicauerat) Veritatem vnâ omnibus pro-
tentiorem.

Blandul.

1. decad. 1.

* Bren.

Rom 22.

Nov.

* Ibid. 26.

Sept.

Vt Vino & conuiujs aliqui emantur, vt Mulierum
& vxorum blandimentis (vt Athaulphus Visigothorum
Rex, Alarici successor, Gallæ Placidia despiciat, qui
rabiliter cicuratus, vt Valerian* Cæcilia sponsa
prima nuptiarum nocte, conuersus; vt Diui Augu-
ster, Monica u r. valdè mutatus; vt Clodonzus Fran-
corum Rex Clotildis suæ mulieris Christianus, vt Co-
prianus magus, Iustine virginis quam deperibat, con-
uersus) blanditijs, aut aliter, ad Christum plene con-
uertantur, vt Regum armis, decretisque in nuptiis
Agri

Agri etiam mittare nonnulli compellantur, ut pecunia, cui obediunt omnia, multi, in fide atque officio in Deum ac suos, contineantur; Veritas tamē vna plura Christo lucrificat, & Ecclesie immobiliter adiungit.

Adde quod inquam *Vniuersus Rex, in qua Mulieres, iniquitates plij hominum & iniquitates illorum omnia opera, & non est in ipsis Veritas & in sua iniquitate peribunt: & Veritas manet, & inualefcit in eternam, & vivit & obit in secula seculorum. Nec est apud eam accipere personas, neque differentiam, sed quae iusta sunt, facti omnibus iniustis ac malignis. 3. Esdræ 4.*

Premitur, non obprimitur.

Et non Veritas in lacu interitum non quaesita Menander, Felicem igitur Regem & populum Galilæorum, cui Baptista liberrimus Veritatis doctor contigerit! felicem Baptistam, qui Herodem tam patientem obrogationum auditorem habuerit!

Baptista enim certe, cum tam armata Palladis militibus, id est duris militibus, quam togata Mineruae affectus, id est Phariseis & Scribis, & plebeculae dicenda verè libereque dixisset, inde recta ad Regem Herodem, Tyrannum non obsecurum, eadem constantia corripendum se conuertit, & nil mullitans, nil balbutiens, aut interruptè loquens, ore rotundo dixit *Non licet tibi &c.*

Tyranno tyrannissimo in os dixit clam, palam, peruarum, publicè, bladè a sperè, piè versus ut Proteus in omnes formas, *Non licet tibi habere eam.*

Quid etiam Herodem de omnibus malis, quae fecit, corripuit. De omnibus omnino, nihil dissimulauit, non quae domi, in fratrem Philippum peccasset, non quae in filiam eius Salomen &c. non quae foris, in totum Galilææ regnum, non quae in Arabiam repudij ipsius occasione turbatam.

Oeconomiae torius & Politiae Herodianaë vitia, omnia & singula, reprehendit.

Regnare enim apud Regem Reginamue quorumdam instar, Ioh. noster et si facillè poterat, nō volebat.

Amunt enim iam vulgò mali Concionatores quidam, mol-

Herodem
Iohanne
concionato
re exi
mio feli
cè fuisse,



molliores & magis ferici, quam ferij, *Qui nefcit dolere, nescit regnare.* non in palatio, non in foro, non in pulpito. Quasi cuiquam regnandi gratia, sitis regnandum.

Non Rex ille fori, aut pulpiti, aut palatii esse solus stabat, non in Terra regnare, Regis aures animam demulcendo & Regem regendo, sed in Cælo, quod in dissimulando, sed per Elie vestigia libertæ & in ipsa virtute Elie crimina quæque, cuiuscunque, cum Achabi, & Herodis corripiendo, petuenitur.

His gradibus Elia, Isara, Jeremia &c. in cælestibus cenderunt, & mortui apud Superbos & vivos poteros regnant, qui viui apud conuiuios, apud malos regnare contempserunt.

Quod Chrysippus de Reipub. id Baptistæ de Reipub. Dei prædicatione sciebat quidem, nempe *si non in manu ministravero, Deus si bene, ciues habeo tristos; & illud si sanus, si hoc egero, mors mihi est, sin autem, non est in manu vestras; peribo si non fecero; si saxo, vapulabo si cum concludebat, quod Sufanna; melius est misericordiam dare in manu vestras aut Herodis, quam in manu Dei mei.*

Cum Theona quodam, Scythioci monasterij habitante, melius est mihi cum homine, quam cum Deo habere diuortium.

Cum Magno Antonio, *Se cum Deo & hominibus multo omnino esse non posse: Non posse se diuidi Deo, & hominibus. Deo facilius placere, quam illis. Hominibus iniquas voluntates.*

Cum Dauide, qui hominibus placere, confusi sunt, quoniam etiam Deum spreuit eos.

Cum Paulo, *Si adhuc hominibus placerem, Christi seruum non essem.*

Cum Iacobo, Amicitia huius mundi inimica est Dei. Quicumque ergo voluerit amicum esse seculi huius, inimicum Dei constituitur. Iac. 5.

Cum Christo, *Nemo potest duobus Dominis seruire. Fidem vestram! Vtrum satius hominibus placere, an Deo?*

Regnare in cœlis, an in terris?

Post mortem me æternum eiulare ob silentium in-
tempertium, & dicere, *Vae mihi quia tacui?* an in Vita,
temporaria iucunditate, & tantulo tantisper priuari,
ab Herode despici, deprimi, eijsi, capi, vinciri, obrun-
tari, ob importunè oportunè ingestam in incestum
veritatem?

Angusta quidem hæc *via* & aspera; sed ea tamen so-
la que ducit ad angusta, & ad *vitam*; & oh, oh, oh! quam
parci ambulanti per eam! Per angusta angusta obrincen-
tur.

Auditis Concionatores & intelligitis hæc om-
nia?

Herodes autem etiam hæc enus laudabilis valdè
Auditor, & dignus, qui tali Concionatore vteretur.
Audire enim & patienter, & sæpè, & diu, increpantè
Baptistam, si verum est, Iohannem de omnibus malis que
sunt, illum increpasse. Non enim credibile, Baptistam,
si semel aut iterum fuisset ab Herode indignante ex-
plosus, toties fuisset in Curiam rediturum, vt Regem
dereliquis increparet, ne vllum de omnibus malis que
sunt præterisset videretur.

Iohannem
verò He-
rode au-
ditore pa-
tientissi-
mo.

Præterea non est auditus, ne effundis sermonem.

Sed nec satellites & Curie custodes Eremitam se-
mel durè eiec-tum à Rege, toties redeuntem admittis-
sent, in quorum oculis oculi Regum & Domino-
rum.

Nisi dicas, Herodem à Iohanne, non semper domi-
& priuatim, de omnibus fuisse correptum, sed publicè
pro concione, absentem præsentem, siue audientem,
siue non audientem, ac tum tantum filium tot repre-
hensionam à Regis patientia non processisse, sed à
quadam velur audiendi necessitate.

Ego verò maximam Tyranni patientiam eluxisse
adhermo, si publicè à Iohanne de omnibus corripie-
batur. Molestius enim est cui libet, vitia sua omnia de
plaustris, squalari & ex theatro aut pulpito palam tra-
duci ac tantum non catamidiari, quam priuatim in pe-
netralibus. Vt publicum multum ad gloriam, sic facit ad
infamiam.

Gg Ira

Ira & dolore tranſuerſi aguntur, qui corâ ſi repro-
henduntur, apud quos volunt in pretio & crimina-
tione proba eſſe, vt ſi maritus vxore audiente, p-
ter coram liberis, apud diſcipulos doctor, apud pu-
pulos Magiſtratus corripitur.

Ferat aliquis domi ſe moneri, qui ſe vel ſeruiſſime
notari in cathedra, aut in menſa, aut alibicumque pu-
blicè, ferat impatientiſſimè.

Auguſtus Cæſar ab Equitis Romani liberti ven-
tactus patienter tulit, ſed priuatim tactus opinor.

Amicitiam alterum & familiaritatem; alterum ma-
ledicentiam adpellamus; alterum interceptionem ma-
li, & Seditiõnis præuentionem; alterum etiam a-
centium.

Commotiõnes populorum, fomenta aut irritan-
ta turbarum & ſeditiõnum, publicè illæ Conco-
torum in vitia Procerum inuectiua; imò ſola traxit
& primula nota, adpellantur; *com moneſ populi* tanquã
unt, *ſeducti urbas* &c. itaque ſtatim ſilentium præſcri-
imperandum, vt extemporatus Concoctor certum
perſequi non poſſit.

Herodes autem publicè, & heri, & hodiè, & cras-
no, & poſtridiè ac continuè, ab eodem vno Conco-
natore correptus præſens, abſens, relatu ſuorum edo-
ctus quæ & quomodo dicta eſſent, paſſus eſt, non
ſit qui ſilentium indiceret, qui pergenti vitæ Regi
proſcindere, minaretur, pertulit & obdurant, *ſed*
traductis omnibus malis quæ fecit Iohannes abſoluit
&c. Seſſurus, donec, cauor, vos plaudite, dicat.

Horat. in
arte.

Quales
nunc rari,
Idè ibid.

An ea exigua cuiquam videtur talis Auditoris pa-
tientia?
Vbi mihi nunc delicati iſti Auditores qui nati
non dico Reges, aut Proceres quibus eſt equum & Par-
& res; ſed Patritioli, vix tantillo plebe altiorem, imò
plebecula, ad eò nunc prurientes auribus, qui vel di-
gito tacti, vel ſyllaba notati, vel oculis ad ſe rati
inter dicendum conuerſis ſignati, imò ne notati qui-
dem nec ſignati, ſed ſignatos ſe ſuſpicati, ita indigni-
ſur, tumultuantur, ac ſi hoſtis iam in medio foro vi-
ſus

hor consistens passim misceret incendia? Ita scilicet
hæc, ita arma, ita sagittas acutas linguarum, ita Per-
ticas perticas corripunt; ita ad saxa calumniarum cõ-
volant; ita illis furor in suum Concionatorem mini-
strat.

*Celsi prætereunt austeræ poemata Rhamnes. Horat. in
arte.*

Vitio vno acutiùs reprehensio, per ipsos ad secundum
non sic proceditur. Temperari volunt ab illo strido-
re, aut alium deprecant &c. *coacervabunt tibi magistros*
qui citharas & linguas ipsorum auribus adtemperet,
Oratores loquuturos placencia, & à veritate quidem audi-
tam auerent, ad fabulas autem conuertentur. Benè dixit,
quisquis vitia ipsorum non adtigerit.

Inueniet, qui diuis vuat humum, nubes & inania ca-
piti, *Horat. in
arte.*

*Legitimumque sanum digitu callebit, & aure; & pro-
ponet.*

*Discursus inopes rerum, nugæque canoras; expertia
frugis.*

Non magis quam pusiones, quàm feles curari se
patiuntur, medicinam tormentum putantes.

Igitur Reges intelligite, & ab Herode erudimini, qui
inanis artem; nos verò Ecclesiastæ, Baptistæ patri-
stiam imitemur, et si multis iniuecurdam.

Vtrique tamen in vtrisque vicissim aliquid huma-
niter dissimulemus, alteri alteros, homines esse sem-
per meminerimus, tam Doctor, quam Auditor.

*Inuicem
dissimulã
dum ali-
quid, Au-
ditori &
Doctori.*

Sunt delicta cæmen, quibus ignouisse velimus:

Nam neq; chorda sonum reddit, quæ vult manus, & mens,

Postentique grauem per sepe remittit acutum;

Nec semper seriet quodcunque minabitur arcus.

Verum opere in magno fas est obrepere sonum,

quandoque bonus dormitat Homerus.

Verum vbi plura nitent in carmine, non ego paucis

Offendar maculis, quas aut incuria fudit,

Aut humana parum cavit natura. Horat. in arte.

Regibus tanta negotiorum mole penè obpressis,
facile non quã labi, errare, decipi &c. necessariũ etiã

oblectamentis quibusdam, vigorem animi & corporis reparari &c.

Concionatores
sæpè eusthouis
mū pati.

Concionatoribus verò in multiloquio, in tantis frequentibus, tam prolixis concionibus, etiã facilius peccatum vt hominibus surrepere, verbulum male locum in tanta linguæ lubricitate, in tanta inter tot Auditorum res iudiciorum diuersitate, in tanto strepitu concionantis coronæ, in tantis delatorum relationibus, rumpere.

* Deindè; Sciendum ipsos sæpè non iuris sui esse, sed diuini spiritus, animos, linguasque ipsorum aguntis, & nõ rarò facientis, vt meditata sileant, inoperta pronuntient.

Est Deus in nobis, agit ante calefactum illo. Nos inter illius vocis nihil, nisi Echo sumus.

Alteri ergò alteris aliquid humaniter ignoscant.

Apud misericordem Iudicem, ne quaquam sine venia peccata relinquitur, quum per feruorem zeli ex eius amore peccatur. Sæpè namque magnis hoc Doctores mirantibus cingit, quod vt alta charitate feruent, modum correptionis exegerent, & lingua aliquid quod non debet, dicas: quia mentis dilectio quantum debet inflammat, sed verbum prolatum melius tanto citius partitur, quanto & ex quatuor partibus pensatur, ait Greg. in Moralibus.

ECHO
CONCIONIS XVIII.

THEMA. Herodes cum corripereur à Iohanne Baptistâ Herodiade, & de omnibus malis que fecit. Luc. 11.

Passa repetitione visitata, sic propositum;

Dicendum hodie mihi

- 1. Baptistæ fuisse. Herodem, eius persecutorum in Palæstina, corripere, & nostrum. Quid obijciant, qui negant.
- 2. Concionatoribus nec Scitentiâ peccatorum, nec ipse de ipsis dicendi derogantia.
- 3. Quid respōdēat obijcentibus. Memoria Errorē, & Vitiā min⁹ sibi. AVE.